

L. van Noort

PR No. 23-86

**RENTABILITEIT EN FINANCIERING VAN DE
BOOMKWEKERIJ IN NEDERLAND OVER 1986/87**

Augustus 1988

Landbouw-Economisch Instituut

Afdeling Tuinbouw

REFERAAT

RENTABILITEIT EN FINANCIERING VAN DE BOOMKWEKERIJ IN NEDERLAND OVER 1986/87

Noort, L. van

Den Haag, Landbouw-Economisch Instituut, 1988

Periodieke Rapportage 23-86

ISSN 0921-4151

30 p., 8 tab.

Deze publikatie geeft informatie over de rentabiliteit, het inkomen, het financieringsgedrag en de vermogenspositie. De bedrijven hadden gemiddeld een winst van f 27.570,- dat is 11% van de kosten (in 1985/86 4% van de kosten). 61% van de bedrijven had een positief resultaat.

Het totaal gezinsinkomen bedroeg f 133.800,- per ondernemer (in 1985/86 f 114.480,-), na aftrek van de persoonlijke belastingen, de premieheffing en de gezinsbestedingen resteerde als besparing f 50.050,-.

Per bedrijf kwam f 77.820,- aan eigen middelen ter beschikking. Het vreemd vermogen nam toe met f 21.770,- zodat totaal f 99.590,- aan middelen ter beschikking kwam. Op leningen o/g werd f 9.500,- afgelost en de bruto-investeringen bedroegen f 55.240,-. In het rapport zijn de bedrijven geografisch onderscheiden.

Rentabiliteit/Inkomen/Financiering/Boomkwekerij/Nederland

Overname van de inhoud toegestaan, mits met duidelijke bronvermelding.

Inhoud

Blz.

1.	OPZET EN METHODE VAN HET ONDERZOEK	5
1.1	Doel	5
1.2	De steekproef	5
1.3	Uitgangspunten voor het onderzoek	6
1.4	Omzetbelasting	7
1.5	WIR-premie	7
1.6	Leeswijzer	8
2.	KERNCIJFERS OVER DE BEDRIJFSUITKOMSTEN IN 1984/85 TOT EN MET 1986/87	9
	Tabellen	
2.1	Enkele procentuele kengetallen bij de bedrijfs- uitkomsten over 1984/85, 1985/86 en 1986/87	9
2.2	De bedrijfsresultaten per bedrijf en per onder- nemer in 1984/85, 1985/86 en 1986/87	9
2.3	Kosten, opbrengsten en bedrijfsresultaat in guldens per ha boomkwekerij	10
2.4	Procentuele veranderingen van waarde volume en prijzen per ha boomkwekerij (ten opzichte van het voorafgaande jaar)	10
3.	DE BEDRIJFSRESULTATEN, INKOMEN, BESTEDING EN BESPA- RING, HERKOMST EN BESTEDING VAN MIDDELEN EN DE BALAN- SEN IN 1984/85 TOT EN MET 1986/87	11
	Tabellen	
3.1	De bedrijfsresultaten per bedrijf	11
3.2	Inkomen, gezinsbesteding en besparing per onder- nemer	11
3.3	Herkomst en besteding van de middelen per bedrijf	12
3.4	Balansen per 30 juni per bedrijf	12
	BIJLAGEN	13
1.	Grondgebruik over 1986/87	14
2.	Arbeidsbezetting en energieverbruik over 1986/87	15
3.	Bedrijfsresultaten over 1986/87	16
4.	Spreiding van het netto-bedrijfsresultaat in pro- centen van de kosten	17
5.	Arbeidsopbrengst, inkomen, gezinsbesteding en be- sparing in 1986/87	18
6.	Spreiding van de arbeidsopbrengst van de ondernemer, het ondernemersinkomen en het totaal gezinsinkomen van de ondernemer	20
7.	Spreiding van de besparing	21
8.	Herkomst van de middelen	22

INHOUD (1e vervolg)

	Blz.
9. Besteding van de middelen	23
10. Spreiding van de bruto-investeringen	24
11. Balans per 30 juni 1987	25
12. Samenstelling van het vreemde vermogen per 30 juni 1987 en de vermogensvergelijking	26
13. Spreiding van het eigen vermogen in procenten van het totaalvermogen per 30 juni 1987	27
14. Liquiditeiten, voorraad materialen e.d. en veldinventaris minus vreemd vermogen op korte termijn per 30 juni 1987	28
15. Spreiding van de liquiditeiten, voorraad materialen e.d. en veldinventaris minus vreemd vermogen op korte termijn in procenten van de kosten	29

1. Opzet en methode van het onderzoek

1.1 Doel

Het doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in het niveau en de ontwikkeling van de rentabiliteit, de inkomensvorming, het financieringsgedrag alsmede de vermogenspositie. Het onderzoek wordt uitgevoerd in acht takken van tuinbouw, te weten:

1. groenteteelt onder glas;
2. snijbloemeteelt onder glas;
3. potplantenteelt onder glas;
4. champignonteelt;
5. fruitteelt;
6. groenteteelt in de open grond;
7. boomkwekerij;
8. bloembollenteelt;

Van de onder 1 t/m 6 genoemde takken van tuinbouw worden ramingen van de rentabiliteit gemaakt die in de laatste maanden van het resp. boekjaar of oogstjaar worden gepubliceerd. Deze ramingen worden gevolgd door "voorlopige cijfers" van de rentabiliteit die worden opgenomen in het: "Landbouw-Economisch Bericht". Deze publikatie verschijnt ca. 9 maanden na afsluitdatum van het boekjaar. De cijfers in dit rapport hebben een definitief karakter. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de algemene opdracht van het Ministerie van Landbouw en Visserij en het bedrijfsleven jaarlijks de bedrijfseconomische resultaten van de tuinbouw te onderzoeken.

1.2 De steekproef

De cijfers over de rentabiliteit en de financiering zijn gebaseerd op boekhoudingen die door het LEI zijn samengesteld van steekproefbedrijven.

De steekproeven ten behoeve van dit onderzoek worden eenmaal in de zes jaar vernieuwd en tussentijds bijgesteld. De steekproef van de boomkwekerij is met ingang van het boekjaar 1984/85 vernieuwd en op een landelijke basis gebracht. Als basis hiervoor is gebruik gemaakt van de Landbouwtelling 1982. De populatie - waaruit de steekproef voor de boomkwekerij is samengesteld - heeft betrekking op bedrijven:

- a. waarvan de ondernemer een agrarisch hoofdberoep heeft;
- b. met een bedrijfsomvang van 70 en meer sbe;
- c. die niet met een tuincentrum zijn verbonden;
- d. die geen of nauwelijks handel 1) in boomkwekerijbedrijven;

1) Ten hoogste 20% van de totale verkopen.

- e. met 60% en meer op basis van sbe aan boomkwekerijgewassen en/of vaste planten in de open grond.

Aan deze criteria voldeden 1.224 bedrijven met een oppervlakte boomkwekerijgewassen in de open grond van 2.523 ha. Om de verhouding tussen het aantal steekproefbedrijven en de betrouwbaarheid van de uitkomsten te begunstigen zijn de bedrijven van de populatie - dat is het totaal van de bedrijven waarvoor de steekproef representatief is - bemonsterd met verschillende steekproefpercentages 1).

- a. 4,6% voor bedrijven met 70 - 160 sbe in Boskoop e.o.;
- b. 9,0% voor bedrijven met 160 - 340 sbe in Boskoop e.o.;
- c. 21,2% voor bedrijven met 340 en meer sbe in Boskoop e.o.;
- d. 3,1% voor bedrijven met 70 - 160 sbe in overig Nederland;
- e. 6,8% voor bedrijven met 160 - 340 sbe in overig Nederland;
- f. 16,1% voor bedrijven met 340 e.m. sbe in overig Nederland.

In het boekjaar 1986/87 konden 55 bedrijven in het onderzoek worden betrokken. Deze steekproefbedrijven vertegenwoordigen een populatie van 782 bedrijven met een oppervlakte boomkwekerijgewassen (in de open grond) van 1.884 ha. De landelijke oppervlakte met boomkwekerijgewassen (in de open grond) bedroeg in 1986 6.508 ha. Met dit onderzoek wordt hiervan slechts 29% gerepresenteerd.

1.3 Uitgangspunten voor het onderzoek

Voor alle bedrijven is een bedrijfseconomische boekhouding samengesteld. Dit betekent dat:

- de arbeid van de ondernemers en de gezinsleden is gewaardeerd op CAO-basis inclusief het werkgeversaandeel in de sociale lasten.
De gecalculerde arbeidskosten bedroegen per uur voor ondernemers f 28,70 voor mannelijke gezinsleden van 22 jaar en ouder afhankelijk van functiejaren f 25,70 - f 27,50, voor vrouwelijke gezinsleden van 22 jaar en ouder f 19,50, voor jeugdigen een evenredig lager bedrag;
  - over het geïnvesteerde vermogen een rente is gecalculerd van 6,5% met uitzondering van het vermogen dat in de grond is opgesloten waarvoor 2,5% is berekend;
  - de afschrijving op de duurzame slijtende produktiemiddelen is gebaseerd op de nieuwwaarde, waarbij rekening is gehouden met de economische levensduur en het waardeverloop van de objecten. Met ingang van het boekjaar 1986/87 wordt de aanspraak op WIR-premie niet meer in mindering gebracht op de nieuwwaarde;
  - de kosten van vaste plantopstanden onder de kosten zijn opgenomen. Het grootste deel van dit bedrag is tegengeboekt onder de opbrengsten op de rekening "aanwas vaste plantop-
- 1) De populatie waarop de steekproef is gebaseerd is beschreven in LEI-publikatie "Mededeling 312".

- standen". In de produktieve periode van de vaste plantopstanden wordt jaarlijks een afschrijving berekend;
- de waarde van de grond normatief is vastgesteld op basis van een actuele waarde die afhankelijk van het gebied, varieert van f 35.000,- tot f 115.000,- per hectare;
  - de duurzame slijtende produktiemiddelen zijn gewaardeerd tegen boekwaarde op basis van nieuwwaarde;
  - de waardering van de voorraad bomen heeft, om praktische redenen, langs normatieve weg plaats gehad. Dit houdt in dat ten aanzien van de nauwkeurigheid waarmede de voorraadwaarden zijn benaderd - en de bedrijfsresultaten zijn vastgesteld - voorbehoud dient te worden gemaakt;
  - de woonhuizen zijn gewaardeerd tegen boekwaarde op basis van herbouwwaarde.

In de bedrijfseconomische boekhoudingen is geen rekening gehouden met:

- de vergoeding voor leiding en toezicht van de ondernemer. Dit kostenelement maakt derhalve deel uit van het netto-bedrijfsresultaat. Dit laatste mag dan ook niet worden aangezien voor de bedrijfseconomische winst;
- de nog te betalen persoonlijke belasting en premieheffing.

1.4 Omzetbelasting

45% van de bedrijven heeft gekozen voor de "ondernemersregeling" in de zin van de wet op de omzetbelasting; dit betekent dat voor deze bedrijven de kosten, de opbrengsten, de investeringen en de waardering van de duurzame slijtende produktiemiddelen exclusief omzetbelasting zijn opgenomen. Voor de resterende bedrijven die onder de "Landbouwregeling" vallen is alles inclusief omzetbelasting opgenomen.

1.5 WIR-premie

Bij de vaststelling van de nieuwwaarde van de duurzame slijtende produktiemiddelen werd in de periode 1979/80 tot en met 1985/86 rekening gehouden met de aanspraak op WIR-premie. Nu de ontvangen WIR-premie - als gevolg van een wettelijke maatregel - mede afhankelijk is van de betaalde inkomstenbelasting is de werkwijze met ingang van 1986/87 gewijzigd. Dit betekent dat de aftrek niet meer wordt toegepast. De duurzame slijtende produktiemiddelen zijn per 1 juli 1986 hoger gewaardeerd en de kosten van rente en afschrijving zijn gestegen. In de meeste tabellen zijn de cijfers over het boekjaar 1985/86 zowel inclusief als exclusief de aanspraak op WIR-premie vermeld. Hierdoor zijn de cijfers van 1986/87 vergelijkbaar met die van 1985/86.

De ontvangen WIR-premie wordt met ingang van 1986/87 afzonderlijk geboekt bij de persoonlijke belastingen.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de belangrijkste kengetallen opgenomen. Uitgebreidere gegevens met betrekking tot de bedrijfsuitkomsten zijn in hoofdstuk 3 vermeld. De gegevens hebben in beide hoofdstukken betrekking op het gemiddelde boomkwekerijbedrijf in Nederland in de periode 1984/85 tot en met 1986/87.

In de bijlagen 1 tot en met 15 zijn de bedrijfsuitkomsten meer gedetailleerd opgenomen. De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het boekjaar 1986/87. De bedrijven zijn in vorm van de bijlagen geografisch onderscheiden.

2. Kerncijfers over de bedrijfsuitkomsten in 1984/85 tot en met 1986/87

Tabel 2.1 Enkele procentuele kengetallen bij de bedrijfsuitkomsten over 1984/85, 1985/86 en 1986/87

Kengetallen	1984/85	1985/86 1)	1985/86 2)	1986/87
Netto-bedrijfsresultaat per bedrijf als percentage van de kosten	-10	4	2	11
Percentage winstgevende bedrijven	26	44	41	61
Percentage ondernemers met positieve besparing	66	83	83	76
Eigen vermogen per bedrijf als percentage van totaal vermogen (solvabiliteit)	83	84	85	84
Liquiditeit op korte termijn als percentage van de kosten	49	49	46	54

- 1) Na toepassing WIR (verwerkingsmethode 1979/80 tot en met 1985/86).
 2) Geen rekening gehouden met WIR (verwerkingsmethode vanaf 1986/87).

Tabel 2.2 De bedrijfsresultaten per bedrijf en per ondernemer in 1984/85, 1985/86 en 1986/87 (x 1000 gulden)

	1984/85	1985/86 1)	1985/86 2)	1986/87
Aantal bedrijven van de populatie	812	812	812	782
Aantal ondernemers per bedrijf	1,16	1,19	1,19	1,17
Oppervlakte boomkwekerij in are	249	248	248	247
Bedrijfsresultaten per bedrijf				
Opbrengsten	206,1	247,7	247,7	280,5
Kosten	228,0	238,1	242,9	252,9
Netto-bedrijfsresultaat	-21,9	9,6	4,8	27,6
Inkomen en besparing per ondernemer				
Arbeidsopbrengst van de ondernemer	42,4	69,2	65,1	86,4
Totaal gezinsinkomen	87,6	114,5	111,8	133,8
Bestedbaar inkomen gezin en bedrijf				
Gezinsbestedingen	48,4	50,7	50,7	54,2
Besparing	18,7	39,9	37,3	50,0
Herkomst middelen per bedrijf				
Totaal van eigen middelen	37,1	61,7	67,4	77,8
Totaal van vreemde middelen	13,5	7,1	7,1	21,8
Totaal beschikbare middelen	50,6	68,8	74,5	99,6
Besteding middelen per bedrijf				
Aflossing lening o/g	8,0	6,2	6,2	9,5
Bruto-investeringen	20,5	55,3	61,0	55,2
Mutaties in liquiditeiten	16,8	2,7	2,7	19,3
Overige bestedingen	5,3	4,6	4,6	15,6
Totaal besteding van middelen	50,6	68,8	74,5	99,6
Het eigen- en vreemd vermogen				
Eigen vermogen per einde boekjaar	623,5	689,0	715,1	790,3
Vreemd vermogen per einde boekjaar	127,0	128,5	128,5	145,0
Totaal vermogen per einde boekjaar	750,5	817,5	843,6	935,3

- 1) Na toepassing WIR (verwerkingsmethode 1979/80 tot en met 1985/86).
 2) Geen rekening gehouden met WIR (verwerkingsmethode vanaf 1986/87).

Tabel 2.3 Kosten, opbrengsten en bedrijfsresultaat in gulden per ha boomkwekerij

	1984/85	1985/86 1)	1985/86 2)	1986/87
Aantal bedrijven	57	57	57	55
Oppervlakte boomkwekerij in are	250	248	248	247
Arbeidsbezetting in uren per ha	1956	2024	2024	2050
Bruto-investeringen in gulden per ha	8190	22310	24620	22360
Kosten				
Arbeid	43200	45870	45870	47190
Rente	11880	10560	11250	11990
Afschrijvingen	6090	6650	7920	9010
Materialen	15860	17890	17890	18390
Overige kosten	14180	15020	15020	15820
Totale kosten	91210	95990	97950	102400
Opbrengsten				
Boomkwekerijproducten	77340	90400	90400	101830
Aanwas boomkwekerij	-90	5440	5440	7260
Overige opbrengsten	5190	4050	4050	4470
Totale opbrengsten	82440	99890	99890	113560
Netto-bedrijfsresultaat	-8770	3900	1940	11160
Idem in % van de kosten	-10	4	2	11

1) Na toepassing WIR (verwerkingsmethode 1979/80 tot en met 1985/86).

2) Geen rekening gehouden met WIR (verwerkingsmethode vanaf 1986/87).

Tabel 2.4 Procentuele veranderingen van waarde, volume en prijzen per ha boomkwekerij (ten opzichte van het voorafgaande jaar)

	1985/86 1) t.o.v. 1984/85			1986/87 t.o.v. 1985/86 2)		
	waarde	volume	prijs	waarde	volume	prijs
Kosten						
Arbeid	6,2	4,6	1,5	2,9	1,1	1,8
Rente	-11,1	-6,3	-5,1	6,6	7,1	-0,4
Afschrijvingen	9,2	6,8	2,3	13,9	10,4	3,2
Materialen	12,8	11,1	1,6	2,8	1,3	1,5
Overige kosten	5,9	4,1	1,8	5,3	4,7	0,6
Totale kosten	5,2	4,5	0,7	4,5	3,1	1,4
Opbrengsten						
Boomkwekerijproducten	16,9	-	-	12,7	-	-
Overige opbrengsten	86,0	-	-	23,5	-	-
Totale opbrengsten	21,2	-	-	13,7	-	-

1) Na toepassing WIR (verwerkingsmethode 1979/80 tot en met 1985/86).

2) Geen rekening gehouden met WIR (verwerkingsmethode vanaf 1986/87).

3. De bedrijfsresultaten, inkomen, besteding en besparing, herkomst en besteding van middelen en de balansen in 1984/85 tot en met 1986/87

Tabel 3.1 De bedrijfsresultaten per bedrijf

	1984/85	1985/86 1)	1985/86 2)	1986/87
Aantal bedrijven	57	57	57	55
Oppervlakte boomkwekerij in are	250	248	248	247
Arbeidsbezetting in mensjaren	2,73	2,90	2,90	2,91
Geïnvesteerd vermogen per 1 juli	593000	599000	640000	696000
Kosten	x 1000	x 1000	x 1000	x 1000
	gld	gld	gld	gld
Arbeid	108,0	113,8	113,8	116,6
Rente	29,7	26,2	27,9	29,6
Afschrijvingen	15,2	16,5	19,7	22,3
Materialen	39,7	44,3	44,3	45,4
Overige kosten	35,4	37,2	37,2	39,0
Totale kosten	228,0	238,0	242,9	252,9
Opbrengsten				
Boomkwekerijproducten	193,3	224,2	224,2	251,5
Aanwas boomkwekerij	-0,2	13,5	13,5	17,9
Overige opbrengsten	13,0	10,0	10,0	11,1
Totale opbrengsten	206,1	247,7	247,7	280,5
Netto-bedrijfsresultaat	-21,9	9,7	4,8	27,6
In % van de kosten	-10	4	2	11

- 1) Na toepassing WIR (verwerkingsmethode 1979/80 tot en met 1985/86).
 2) Geen rekening gehouden met WIR (verwerkingsmethode vanaf 1986/87).

Tabel 3.2 Inkomen, gezinsbestedingen en besparing per ondernemer (x 1000 gld)

	1984/85	1985/86 1)	1985/86 2)	1986/87
Aantal bedrijven	57	57	57	55
Aantal ondernemers	70	72	72	69
Netto-bedrijfsresultaat	-18,8	8,2	4,1	23,5
Arbeidsopbrengst van de ondernemer	42,4	69,2	65,1	86,4
Ondernemersinkomen	63,0	86,7	84,1	106,7
Gezinsinkomen uit het bedrijf	76,7	102,2	99,6	121,6
Totaal gezinsinkomen	87,6	114,5	111,8	133,8
Besteedbaar inkomen gezin en bedrijf	67,1	90,6	88,0	104,2
Totaal van gezinsbestedingen	48,4	50,7	50,7	54,2
Besparingen	18,7	39,9	37,3	50,0

- 1) Na toepassing WIR (verwerkingsmethode 1979/80 tot en met 1985/86).
 2) Geen rekening gehouden met WIR (verwerkingsmethode vanaf 1986/87).

Tabel 3.3 Herkomst en besteding van de middelen per bedrijf (x 1000 gld)

	1984/85	1985/86 1)	1985/86 2)	1986/87
Aantal bedrijven	57	57	57	55
Herkomst				
Afschrijvingen	15,2	16,5	19,6	22,3
Besparingen	21,8	47,3	44,2	58,7
Totaal van afschrijvingen en besparingen	37,0	63,8	63,8	81,0
Overige mutaties in het eigen vermogen	0,4	-1,4	-1,4	-3,2
Vermogenssubsidies	-0,3	-0,7	5,0	-
Totaal van eigen middelen	37,1	61,7	67,4	77,8
Nieuwe leningen o/g op lange termijn	7,3	6,6	6,6	24,6
Overige mutaties in het vreemde vermogen	6,2	0,5	0,5	-2,8
Totaal van beschikbare middelen	50,6	68,8	74,5	99,6
Besteding				
Aflossingen op leningen o/g	8,0	6,2	6,2	9,5
Bruto-investeringen	20,5 3)	55,3 4)	61,1	55,3
Mutaties in veldinventaris en materialen	-0,3	-	-0,1	-0,1
Netto-investeringen en beleggingen buiten het bedrijf	5,6	4,6	4,6	15,6
Mutaties in liquiditeiten	16,8	2,7	2,7	19,3
Totaal besteding van middelen	50,6	68,8	74,5	99,6

- 1) Na toepassing WIR (verwerkingsmethode 1979/80 tot en met 1985/86).
- 2) Geen rekening gehouden met WIR (verwerkingsmethode vanaf 1986/87).
- 3) Na aftrek van WIR basispremie en kleinschaligheidstoelage zijnde f 4.650,-.
- 4) Na aftrek van WIR basispremie en kleinschaligheidstoelage zijnde f 5.720,-.

Tabel 3.4 Balansen per 30 juni per bedrijf (x 1000 gld)

	1984/85	1985/86 1)	1985/86 2)	1986/87
Aantal bedrijven	57	57	57	55
Activa				
Duurzame produktiemiddelen	442,1	497,4	523,5	573,0
Voorraad materialen en veldinventaris	1,7	2,8	2,8	2,8
Liquiditeiten	131,3	136,8	136,8	158,1
Overige bezittingen	175,4	180,5	180,5	201,4
Totaal activa	750,5	817,5	843,6	935,3
Passiva				
Vreemd vermogen op lange termijn	106,3	105,5	105,5	120,0
Vreemd vermogen op korte termijn	20,7	23,0	23,0	25,0
Totaal vreemd vermogen	127,0	128,5	128,5	145,0
Eigen vermogen	623,5	689,0	715,1	790,3
Totaal passiva	750,5	817,5	843,6	935,3
Eigen vermogen in % van het totaal vermogen	83	84	85	84

- 1) Na toepassing WIR (verwerkingsmethode 1979/80 tot en met 1985/86).
- 2) Geen rekening gehouden met WIR (verwerkingsmethode vanaf 1986/87).

BIJLAGEN 1 t/m 15

Bijlage 1 Grondgebruik over 1986/87 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Aantal bedrijven in %	100	61	39
Aantal sbe	245	194	326
	are	are	are
Boomkwekerijprodukten			
Bos- en haagplantsoen	68	0	173
Laan-, park- en vruchtbomen	38	0	97
Rozenstruiken	40	0	103
Sierconiferen	42	23	71
Overige sierheesters en klim- planten	52	67	29
Vaste planten	1	2	0
	---	---	---
Totaal boomkw. opengrond	241	92	473
waarvan containerteelt	(19)	(23)	(13)
Boomkwekerij onder glas	6	6	6
waarvan containerteelt	(4)	(3)	(5)
	---	---	---
Totaal boomkwekerij	247	98	479
Overige tuinbouwprodukten	17	1	43
Brakland	35	1	88
Akkerbouw	48	0	123
Grasland	21	3	50
Verhuurd aan derden	24	9	48
Erf, blijvende paden, enz.	56	40	78
	---	---	---
Totaal kadastrale opp.	448	152	909
waarvan eigendom	272	131	493

Bijlage 2 Arbeidsbezetting en energieverbruik over 1986/87 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Aantal ondernemers per bedrijf	1,17	1,08	1,32
Gemiddelde leeftijd van de ondernemer	40	41	39
Arbeidsbezetting in mensjaren:			
Arbeid van de ondernemer	1,48	1,39	1,62
Arbeid van de echtgenotes	0,20	0,18	0,24
Arbeid van de overige gezinsleden	0,28	0,23	0,36
Arbeid van vast personeel	0,38	0,45	0,27
Arbeid van los personeel	0,57	0,38	0,85
Totale arbeidsbezetting	2,91	2,63	3,34
Energieverbruik:			
Gas m ³ x 1000	1,4	0,9	2,1
Petroleum lt x 1000	0,2	0,2	0,1
Overige olie lt x 1000	0,6	0,8	0,4
Totaal verbruik in k/cal x 1.000.000	17	15	20
Idem in joules x 1.000.000.000	71	63	83
Electriciteit (x 1000 kWh)	3,8	2,3	6,1

Bijlage 3 Bedrijfsresultaten over 1986/87 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Omzet in %	100	53	47
Geïnvesteerd vermogen per begin van het boekjaar	696000	544000	933000
KOSTEN			
Afschrijving duurzame productiemiddelen	21830	19220	25920
Afschrijving vaste plantopstand	430	60	1010
Huur en pacht	2850	1580	4850
Rente	29620	23520	39160
Onderhoud	6210	5100	7940
Electriciteit	700	470	1050
Gas	690	500	980
Overige energiekosten	550	660	380
Meststoffen	5200	4960	5580
Zaad-, plant- en pootgoed	20040	11830	32870
Bestrijdingsmiddelen	2820	1560	4770
Overige materialen	17370	20260	12870
Veekosten	2780	0	7130
Werk door derden	2570	1390	4420
Afleveringskosten	9160	11770	5100
Autokosten 1)	3680	3640	3740
Arbeid ondernemers	73870	69250	81100
Arbeid echtgenotes	7090	5970	8820
Arbeid ov. gezinsleden	10410	7480	14980
Arbeid personeel	25440	21820	31090
Verlies op debiteuren	180	190	180
Overige kosten	9680	8100	12080
TOTAAL	253170	219330	306020
Minus subsidie loon	250	100	500
TOTALE KOSTEN	252920	219230	305520
OPBRENGSTEN			
Groenten	1670	0	4300
Fruit	70	0	190
Snijbloemen	190	310	0
Boomkwekerij	251510	235520	276460
Akkerbouw en veeteelt	5390	0	13810
Overige opbrengsten	3470	2890	4380
Aanwas vaste plantopstand	260	0	670
Aanwas boomkwekerij	17930	7270	34530
TOTALE OPBRENGSTEN	280490	245990	334340
NETTO-BEDRIJFSRESULTATEN	27570	26760	28820
In % van de kosten	11	12	9
In % van het geïnvesteerde vermogen	4	5	3
Arbeidsopbrengst per mensjaar	49600	49850	49290

1) Exclusief afschrijving en rente.

Bijlage 4 Spreiding van het netto-bedrijfsresultaat in % van de kosten (aantal bedrijven per rentabiliteitsklasse in procenten)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Rentabiliteitsklasse	%	%	%
Negatief			
50 en meer	5	4	5
50 - 40	-	-	-
40 - 30	11	10	12
30 - 20	7	2	14
20 - 10	10	7	15
10 - 0	6	5	9
	--	--	--
Totaal verliesgevend	39	28	55
Positief			
0 - 10	18	25	8
10 - 20	10	9	11
20 - 30	18	22	13
30 en meer	15	16	13
	--	--	--
Totaal winstgevend	61	72	45
	100	100	100
Netto-bedrijfsresultaat in % van de kosten (ongew.gem.)			
	5	7	1
Standaardfout			
	4,0	5,1	6,5

Bijlage 5 Arbeidsopbrengst, inkomen, gezinsbesteding en besparing in 1986/87
(gemiddeld per ondernemer)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Aantal ondernemers	69	33	36
Netto-bedrijfsresultaat	23490	24820	21800
Handenarbeid van de ondernemer	62950	64210	61330
Arbeidsopbrengst van de onder- nemer	86440	89030	83130
Berekende rente +	25240	21810	29610
Ontvangen rente +	190	170	220
Betaalde rente -	4860	3530	6550
Financ. kosten -	390	250	580
Saldo	20180	18200	22700
Rentesubsidie	120	0	280
Ondernemersinkomen	106740	107240	106100
Handenarbeid echtgenote	6040	5540	6670
Handenarbeid overige gezins- leden	8860	6930	11330
Totaal handenarbeid gezinsle- den	14900	12470	18000
Gezinsinkomen uit bedrijf	121640	119710	124100
Inkomen buiten het bedrijf	12160	12350	11910
Totaal gezinsinkomen	133800	132060	136010
Af: Ontv./bet. WIR-premie	-220	-340	-80
Persoonlijke belastingen	19320	24870	12250
Premies voor volksverzek.	10470	12140	8350
Totaal van belast. en premies	29570	36670	20520
Besteedbaar inkomen gezin en bedrijf	104230	95390	115490
Af: Premie vrijw. verzekering	4510	4140	4990
Betaald loon gezinsleden	5610	6070	5020
Overige gezinsbestedingen	44070	49960	36560
Totaal van gezinsbestedingen	54190	60170	46570
Besparing incl. WIR-premie	50050	35220	68920
Besparing excl. WIR-premie	49830	34890	68850

Bijlage 5 (1e vervolg)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Specificatie van het inkomen buiten bedrijf			
Positief			
Huurwaarde woning(en)	8610	9610	7330
Huren buiten bedrijf	290	310	260
Rente buiten bedrijf	4040	4690	3210
Uitkering volksverzekeringen	3600	3460	3770
Inkomen uit arbeid	1860	1440	2390
Overige baten	540	150	1070
Totaal positief	18940	19660	18030
Negatief			
Afschrijving woning(en)	2920	3270	2480
Onderhoud, verzekering en grondlasten woning(en)	1340	1590	1020
Rente privé-leningen	2510	2450	2580
Overige lasten	20	0	40
Totaal negatief	6790	7310	6130
Inkomen buiten bedrijf	12150	12350	11900

Bijlage 6 Spreiding van de arbeidsopbrengst van de ondernemer, het ondernemersinkomen en van het totaal gezinsinkomen van de ondernemer (aantal ondernemers per inkomensklasse in %)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Aantal ondernemers	69	33	36
Arbeidsopbrengst ondernemer			
	%	%	%
-f 30.000,- en meer	2	-	4
-f 30.000,- - -f 15.000,-	3	4	2
-f 15.000,- - -f 0,-	3	5	-
f 0,- - -f 15.000,-	2	-	5
f 15.000,- - -f 30.000,-	16	6	29
f 30.000,- - -f 45.000,-	4	6	-
f 45.000,- - -f 60.000,-	13	13	12
f 60.000,- - -f 90.000,-	18	26	10
f 90.000,- - -f 120.000,-	16	19	13
f 120.000,- en meer	23	21	25
	100	100	100
Ondernemersinkomen ondernemer			
	%	%	%
-f 30.000,- en meer	2	-	4
-f 30.000,- - -f 15.000,-	2	4	-
-f 15.000,- - -f 0,-	-	-	-
f 0,- - -f 15.000,-	3	5	-
f 15.000,- - -f 30.000,-	14	-	32
f 30.000,- - -f 45.000,-	5	6	4
f 45.000,- - -f 60.000,-	4	6	-
f 60.000,- - -f 90.000,-	26	32	19
f 90.000,- - -f 120.000,-	12	11	13
f 120.000,- - -f 150.000,-	12	15	8
f 150.000,- en meer	20	21	20
	100	100	100
Totaal gezinsinkomen ondernemer			
-f 30.000,- en meer	-	-	-
-f 30.000,- - -f 15.000,-	-	-	-
-f 15.000,- - -f 0,-	2	4	-
f 0,- - -f 15.000,-	2	4	-
f 15.000,- - -f 30.000,-	2	1	4
f 30.000,- - -f 45.000,-	12	-	28
f 45.000,- - -f 60.000,-	7	6	6
f 60.000,- - -f 90.000,-	18	25	8
f 90.000,- - -f 120.000,-	12	13	11
f 120.000,- - -f 150.000,-	10	9	11
f 150.000,- en meer	35	38	32
	100	100	100

Bijlage 7 Spreiding van de besparing (aantal ondernemers per besparingsklasse in procenten)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Aantal ondernemers	69	33	36
Besparingsklasse	%	%	%
Negatief			
-f 30.000,- en meer	9	13	4
-f 30.000,- - -f 15.000,-	12	9	16
-f 15.000,- - f 0,-	3	4	2
Totaal negatief	24	26	22
Positief			
f 0,- - f 15.000,-	9	15	1
f 15.000,- - f 30.000,-	19	13	26
f 30.000,- - f 60.000,-	18	23	11
f 60.000,- en meer	30	23	40
Totaal positief	76	74	78
	100	100	100

Bijlage 8 Herkomst van de middelen (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Afschrijving duurzame produktiemiddelen	21830	19220	25920
Afschrijving vaste plantopst.	440	60	1010
Totaal van afschrijvingen	22270	19280	26930
Besparingen	58730	37980	91140
Totaal van afschrijvingen en besparingen	81000	57260	118070
Erfenissen en schenkingen	440	290	680
Boekwinsten of -verliezen bij desinvesteringen	750	760	730
Koerswinsten of -verliezen op effecten	70	70	60
Betaalde premie levensverzekering e.d.	-4470	-4980	-3680
Vermogenssubsidies:			
- investeringssubsidie	30	0	90
Totaal van vermogenssubsidie	30	0	90
Totaal van eigen middelen	77820	53400	115950
Nieuwe lenen o/g op lange termijn	24600	8280	50090
Mutaties van kredieten van banken op lange termijn	-4110	-5000	-2740
Totaal op lange termijn	20490	3280	47350
Mutaties in vreemd vermogen op korte termijn	1280	-40	3320
Totaal van vreemde middelen	21770	3240	50670
Totaal beschikbare middelen	99590	56640	166620

Bijlage 9 Besteding van de middelen (gemiddeld per bedrijf)

Aantal bedrijven	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
	55	30	25
Aflossingen op leningen o/g	9500	7090	13260
Bruto-investeringen in:			
- grond (in exploitatie)	9040	0	23150
- bedrijfsgebouwen	10540	170	26730
- glasopstanden	1600	1950	1050
- verwarmingsinstallaties	720	360	1290
- overige installaties	3230	2900	3750
- machines en werktuigen	10280	6590	16030
- plantopstanden	260	0	660
- boomkwekerij	17920	7270	34530
- vee	-120	0	-310
- betaling op lopende invest.	-3960	360	-10710
- overige inventaris	5730	6300	4880
Bruto-investeringen	55240	25900	101050
Materialen	-130	-420	310
Vooruitbetaalde kosten	60	70	70
Totaal ov. prod.middelen	-70	-350	380
Woningen	11110	1840	25590
Deelname veiling s.d.	30	50	0
Leningen u/g	2720	460	6250
Overige beleggingen	1770	1540	2100
Netto-investeringen en be- leggingen buiten het bedrijf	15630	3890	33940
Voorraad produkt	20	0	60
Vorderingen	-8560	-11520	-3940
Effecten	6410	10470	60
Spaarrekeningen	7100	3300	13050
Kas, bank en postgiro	14310	17860	8760
Totaal van mutaties en li- quiditeiten	19280	20110	17990
Totaal bestedingen van mid- delen	99580	56640	166620

N.B. Onder bruto-investeringen moet worden verstaan: aankopen minus verkopen te-
gen boekwaarde.

Bijlage 10 Spreiding van de bruto-investeringen (aantal bedrijven per investeringsklasse in procenten)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Investeringsklasse	%	%	%
Negatief	7	9	4
Positief			
f 0,- - f 10.000,-	30	32	28
f 10.000,- - f 20.000,-	17	23	7
f 20.000,- - f 40.000,-	12	14	10
f 40.000,- - f 80.000,-	12	12	11
f 80.000,- - f 150.000,-	9	10	7
f 150.000,- - f 250.000,-	7	-	17
f 250.000,- - f 500.000,-	6	-	16
	100	100	100

Bijlage 11 Balans per 30 juni 1987 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Boekw. slijtende duurz. prod. midd. in. % van de nieuwwaarde per begin van het boekjaar	44	46	43
Idem per einde boekjaar	44	44	44
Duurz. prod. middelen:			
Grond (in exploitatie)	189600	148660	253510
Bedrijfsgebouwen	41990	18450	78750
Glasopstanden	27710	28740	26090
Verwarmingsinstallaties	2300	2300	2310
Overige installaties	26330	25560	27550
Machines en werktuigen	34080	21440	53800
Plantopstanden	3380	1120	6910
Boomkwekerij	207240	171420	263170
Vee	1330	0	3420
Bet. op lop. investeringen	410	470	330
Overige inventaris	38620	45250	28220
Totaal	572990	463410	744060
Ov. produktiemiddelen			
Voorraad materialen	1980	2270	1520
Vooruitbetaalde kosten	880	960	760
Totaal	2860	3230	2280
Liquiditeiten:			
Voorraad produkt	20	0	60
Vorderingen	27510	22770	34910
Effecten	18350	20840	14450
Spaarrekeningen e.d.	60440	57180	65530
Kas, lop. rek. banken/giro	51760	58210	41680
Totaal	158080	159000	156630
Overige bezittingen			
Woningen	181250	177930	186430
Deelname veiling e.d.	1580	2020	910
Leningen u/g	6400	1440	14140
Diversen	12180	9910	15740
Totaal	201410	191300	217220
Totaal activa	935340	816940	1120190
Passiva			
Vreemd vermogen	145050	110700	198680
Eigen vermogen	790290	706240	921510
Totaal passiva	935340	816940	1120190
Eigen verm. in % van het totaal vermogen	84	86	82

Bijlage 12 Samenstelling van het vreemde vermogen per 30 juni 1987 en de vermogensvergelijking (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Vreemd vermogen op lange termijn			
Leningen van Rabobanken	94040	54100	156380
Leningen van overige banken	1980	3240	0
Leningen van familieleden	11470	10380	13170
Leningen van overige particulieren	5200	8320	330
Kredieten Rabobanken	5940	4950	7480
Overig	1410	2090	370
Totaal	120040	83080	177730
Vreemd vermogen op korte termijn			
Te betalen omzet- en loonbel.	3330	3390	3240
Te betalen kosten	18130	20090	15070
Te betalen investeringen	2270	2070	2570
Overig	1280	2070	70
Totaal	25010	27620	20950
Totaal vreemd vermogen	145050	110700	198680
Vreemd vermogen in % van het totaalvermogen			
	16	14	18
Vermogensvergelijking			
Eigen vermogen per 30-06-1986	697890	642380	784540
Corr.o/d balans 30-06-1986	-4610	360	-12370
Vermogen inbreng van echtgenote	810	0	2070
Herw. i.v.m. wijz. WIR-premie	26780	23580	31780
Herw. a.g.v. prijswijziging	13860	5790	26470
Eigen verm. per 1-07-1986	734730	672110	832490
Mut. eigen verm. in 1986/87	55560	34120	89030
Eigen vermogen per 30 juni 1987	790290	706230	921520

Bijlage 13 Spreiding van het eigen vermogen in procenten van het totaalvermogen (solvabiliteit) per 30 juni 1987 (aantal bedrijven per solvabiliteitsklasse in procenten)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop s.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Solvabiliteitsklasse	%	%	%
tot 20	3	4	-
20 - 30	1	1	-
30 - 40	1	2	-
40 - 50	3	4	2
50 - 60	7	5	10
60 - 70	8	-	21
70 - 80	15	11	21
80 - 90	16	16	16
90 - 100	46	57	30
	100	100	100
Eigen vermogen in % van het totaalvermogen (ongew.gemiddelde)	81	82	78
Standaardfout	2,7	4,2	3,0

Bijlage 14 Liquiditeiten, voorraad materialen en dergelijke en veldinventaris minus vreemd vermogen op korte termijn per 30-6-1987 (gemidd. per bedrijf)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Kas, lop. rekeningen banken en postgiro	51760	58210	41680
Spaarrekeningen e.d.	60440	57180	65530
Effecten	18350	20840	14450
Voorraad produkt en voorde- ringen	27530	22770	34970
Voorr. materialen e.d.	2850	3230	2270
A. Totaal	160930	162230	158900
Te betalen omzet- en loonbe- lasting	3330	3390	3240
Te betalen kosten	18130	20090	15070
Te betalen investeringen	2270	2070	2570
Overig kort krediet	1280	2070	70
B. Totaal vr. verm. op korte termijn	25010	27620	20950
Saldo (A minus B)	135920	134610	137950
id. in % van de kosten	54	61	45

Bijlage 15 Spreiding van de liquiditeiten, voorraad materialen en dergelijke minus vreemd vermogen op korte termijn in procenten van de kosten (aantal bedrijven per liquiditeitsklasse in procenten)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in	
		Boskoop e.o.	Overig Nederland
Aantal bedrijven	55	30	25
Liquiditeitsklasse	%	%	%
Negatief			
30 en meer van de jaartallen	3	5	-
30 - 10% van de jaarkosten	8	13	-
10 - 0% van de jaarkosten	6	1	14
Totaal negatief	17	19	14
Positief			
0 - 10% van de jaarkosten	10	7	15
10 - 30% van de jaarkosten	16	7	30
30 - 50% van de jaarkosten	13	15	10
50 - 70% van de jaarkosten	9	9	10
70% en meer van de jaarkosten	35	43	21
Totaal positief	83	81	86
	100	100	100

In de reeks "Periodieke Rapportage" zijn op dit gebied verschenen:

- No. 21-85 Rentabiliteit en financiering van de bloembollenteelt in Nederland over 1985.
- No. 23-85 Rentabiliteit en financiering van de boomkwekerij in Nederland over 1985/86.
- No. 19-85 Rentabiliteit en financiering van de groenteteelt in de open grond in Nederland over 1985.
- No. 22-85 Rentabiliteit en financiering van de fruitteelt in Nederland over 1985 (oogst 1985/86).
- No. 18-86 Rentabiliteit en financiering van de groenteteelt onder glas in Nederland over 1986.
- No. 20-86 Rentabiliteit en financiering van de champignonteelt in Nederland over 1986.
- No. 17-86 Rentabiliteit en financiering van de snijbloemeteelt onder glas in Nederland over 1986.
- No. 16-86 Rentabiliteit en financiering van de potplantenteelt onder glas in Nederland over 1986.
- No. 15-86 Rentabiliteit en financiering van de tuinbouw onder glas in Nederland over 1986.